

која ја признаваше тогашната влада на Албанија, беше владата на Советскиот Сојуз, со која дојде и до размена на дипломатските претставници.

Целосно земено, овој зборник, претставува добра научна работа, заснована врз архивските истражувања на неколку истакнати научни работници, кои

успеаја да дадат сестран преглед на општествено-економската и политичката ситуација во Албанија од крајот на Првата светска војна до 1924 година, кога повторно се врати на власт конзервативната феудална влада на чело со Ахмет Зогу.

Ш. Р.

Les Cahiers de l'Histoire (Paris) 69 (1967), 128

Овој број на ова познато париско месечно списание изцело е посветен на Октомвриската револуција. Објавена е студијата на Серж Бернштајн (Serge Bernstein) под наслов: „Руската револуција од 1917 година“ (La Révolution Russe de 1917). Изложението е разделено на шест поглавја со увод и заклучок. Во уводниот дел определена е Револуцијата како капитален настан во XX век. Во првото поглавје се говори за националниот проблем на Русија во предвечерјето на Револуцијата, за економските, социјалните и политичките проблеми, што воделе кон заострување на кризата, до револуционизирање на масите и до подготвување на Револуцијата. Одделно поглавје е посветено на буржоаската револуција од февруари 1917 година. Текот на оваа револуција е изложен прегледно и илустративно. Паѓањето на царизмот и победата на буржоаската револуција е означено како нов период во преминот кон социјалистичката револуција. За односите на Привремената влада кон Советите во Петроград е одделено посебно поглавје, кое е означено и како двовласт. Стапувањето на Ленин на сцената е определено како значаен момент во преминот кон организираното подготвување на Револуцијата. Накратко е разработена дејноста на Ленин во пред-

вечерјето на Револуцијата, а потоа и на подготовките на болшевиците за востание во периодот јули—септември 1917 година. Најголемо внимание е обрнато на самата Октомвриска Револуција. Се говори за подготовките на болшевиците и агонијата на Привремената влада, последните трескави дни во предвечерјето на Револуцијата и револуционерните дни на Октомври. Прегледот на самото изведување на Револуцијата е придружен со излагање за решенијата на II конгрес на Советите, потоа триумфот на Ленин за победоносното изведување на Октомвриската социјалистичка револуција. Во заклучокот е определено значењето на Октомври и во револуционизирањето на европските маси. Вонредно значајно е оценета победата на првата социјалистичка држава во светот, која отворила „една суштествена страна во историјата на човештвото.“ Како прилог е објавена хронологија на настаните, биографски белешки на протагонистите на Револуцијата и кратка библиографија. Во текстот се објавени и илустрации.

Иако некои ставови на авторот подлежат на критика, изложението придонесува за прегледно запознавање со величината на големиот Октомври.

Х. А.—II.

Atti del Secondo Congresso Internazionale di Arte Turca. Napoli 1965

Во издание на Ориенталскиот институт, семинар за туркологија при Универзитетот во Неапол, излезе од печат публикацијата која ги содржи сите реферати и научни соопштенија, кои беа изнесени на II Меѓународен конгрес за турска уметност што се одржа во Венеција во 1963 година.

Во книгата се изнесени, всашност, последните достигнувања на меѓународен план во проучувањето на турската уметност во областите на архитектурата, на ликовната и применетата уметност. Изнесени се интересни прилози кои ја третираат проблематиката од проучувањето на недвижните об-

јект, што се изградени на територијата на која се распространувала Отоманската империја, како и прилози од проучувањата на подвижни објекти кои се наоѓаат во музеите и во други установи во разни земји во Европа и Америка.

Од интерес е да ги споменеме двете соопштенија изнесени од претставниците на нашата земја, кои се отпечатени во книгата, и тоа прилогот: „Les turbés de Скопје”, од Ј. Богојевиќ и „Les tekkés en Macédoine aux XVIII-e et XIX-e siècle”, од Г. Паликрушева и К. Томовски. Во првиот прилог даден е приказ на турбињата во Скопје, илустриран со фотографии за состојбата на турбињата пред и по земјотресот од 1963 год. Во вториот прилог даден е преглед на текињата во Македонија од XVIII и XIX век, со посебен осврт на Арабаџи-баба текего во Тетово, кое по своите урбанистички и архитектонско-ликовни остварувања спаѓа меѓу најубавите текиња во земјата. Прилогот е илустриран со ситуационен план

на текего и со фотографии од пооделни објекти.

Од другите прилози ќе го наведеме прилогот на Eyice Semavi, Les Bedesten's dans l'architecture turque, во кој меѓу позначајните безистени го наведува и безистенот во Штип. Прилогот на Kuran Arptulah, Basic space form concept in early Ottoman mosque architecture, овозможува едно поцелосно разгледување на цамиите со две куполи, како што е случајот со Иса-беговата цамија во Скопје.

Публикацијата, помеѓу другото, ја афирмира исламската архитектура што се наоѓа во Македонија и може да послужи како богат компаративен материјал за проучувањето на исламската архитектура и уметност кај нас.

Техничката опрема на публикацијата е на висина. Таа содржи 300 страници текст и 153 табли со прилози на планови и фотографии.

К. Т.

НОВИ КНИГИ И СПИСАНИЈА*

А. Книги

Општа национална историја и култура

1. БЕК Х. Г., Пuteви Византијске књижевности, Београд, СКЗ 1967, 273 — Историјската литература.

2. Внутренняя политика царизма, Ленинград 1967, 401 — Статии за внатрешната политика на рускиот царизам од средината на XVI до почетокот на XX век.

3. МИЛУШКОВИЌ-Калиќ Ј., Београд у средњем веку, 1967, 497.

4. О националном питању, Београд, Рад 1967, 395 — Зборник на текстови за националното прашање.

5. J. RITTER, Hegel i francuska revolucija, Sarajevo 1967, 125. — Хегел и француската револуција; библиографиј.

6. SOBUL A., Francu ka revolucija, Zagreb 1966, 503 — Историски преглед на француската револуција.

7. NITI F., Istorija Arapa, Sarajevo 1967, 679 — Историја на Арабите од најстарите дни до денес.

Нова и најнова историја (XIX—XX век)

8. Великата Октомврийска Социјалистичка револуција. Библиографија, Софија 1967, 353 — Тематска библиографија за Големата Октомвриска социјалистичка револуција.

9. ГАРСИА Х., Испанија XX века, Москва 1967, 484 — Историја на Шпанија од почетокот на XX век до денес.

10. ДИМИТРОВ Георги, Годишник на Централниот музеј, Софија 1967, 383 — М. Сукманџиева, Георги Димитров и идејата за единен фронт, народен фронт и отечествен фронт; З. Јанева-Лаптева, Револуционерната графика в борба против германскиот фашизам за

*) Прегледот е направен во Библиотеката на семинарот по историја при Филозофскиот факултет во Скопје, а за дел од списанијата и во Британскиот музеј во Лондон.